

Spis treści

1. Wstęp	11
1.1. Cel i zakres pracy	11
1.1.1. Wprowadzanie do problematyki pracy.....	11
1.1.2. Zakres pracy.....	12
1.1.3. Cele pracy, metody badawcze oraz wstępne hipotezy badawcze	13
1.1.4. Uzasadnienie wyboru tematu pracy.....	15
1.2. Analiza najważniejszych pojęć	15
1.2.1. Kompetencja podmiotu prawa do tworzenia prawa – zasada swobody umów	15
1.2.2. Autonomia woli stron	18
1.2.3. Czynność prawna	19
1.2.4. Gwarancje autonomii woli	20
1.2.5. Cechy autonomii woli	21
1.2.5.1. Definicja autonomii woli na potrzeby niniejszej pracy	21
1.2.5.2. Cechy autonomii woli w prawie zobowiązań	21
1.2.5.3. Autonomia woli a pozostałe podsystemy prawa cywilnego	22
1.2.6. Napięcie między autonomią woli a konceptem jednolitego rynku	24
1.2.7. Relacja konsumencka	26
1.2.8. Konsument	26
2. Wpływ prawodawstwa Unii Europejskiej na autonomię woli stron w relacjach konsumenckich	27
2.1. Problematyka ograniczenia autonomii woli stron przez prawo pierwotne Unii Europejskiej	27
2.2. Autonomia woli stron a prawo wtórne Unii Europejskiej	31
3. System ochrony praw konsumenta w prawie pierwotnym Unii Europejskiej	35
3.1. Ochrona konsumentów – kompetencja dzielona Unii Europejskiej	35
3.2. Ochrona konsumentów – norma kierunkowa	36
3.3. Ochrona konsumenta – środki do jej realizacji	37
3.3.1. Ochrona konsumenta – procedura przyjmowania środków	37

3.4. Ochrona konsumentów w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej	38
3.5. Ochrona konsumentów w pozostałych przepisach prawa pierwotnego Unii Europejskiej	39
3.6. System ochrony praw konsumenta w prawie pierwotnym Unii Europejskiej – podsumowanie	40
4. Zmaterializowanie pojęcia konsumenta przez orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz prawo wtórne Unii Europejskiej	43
4.1. Pojęcie konsumenta w prawie wtórnym Unii Europejskiej	43
4.1.1. Konsument w prawie wtórnym Unii Europejskiej – próba syntezy	48
4.2. Pojęcie konsumenta w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	52
4.2.1. Model przeciętnego konsumenta w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	52
4.2.2. <i>In dubio pro consumatore</i>	54
4.2.3. Orzecznictwo TSUE a rozszerzenie pojęcia konsumenta	55
4.2.4. Konsument w orzecznictwie TSUE – wnioski	59
5. Obowiązki przedkontraktowe w relacji konsumenckiej a autonomia woli stron	61
5.1. Przedkontraktowe obowiązki informacyjne w dyrektywie 2011/83/UE	61
5.2. Obowiązki przedkontraktowe w dyrektywach regulujących wystąpienie niezgodności z umową	66
5.3. Podsumowanie przedkontraktowych obowiązków informacyjnych występujących w umowach sprzedaży i o świadczenie usług	67
6. Wpływ prawa wtórnego na sposób powstania relacji konsumenckiej	69
6.1. Oferta oraz przyjęcie oferty w handlu tradycyjnym	70
6.2. Oferta oraz przyjęcie oferty w handlu elektronicznym	71
6.3. Normy antydyskryminacyjne a przymus kontraktowania	72
6.3.1. Rozróżnienie dyskryminacji uzasadnionej oraz nieuzasadnionej – rozważania na temat takiej systematyki	72
6.3.2. Tak zwane geoblokowanie jako forma dyskryminacji	78
6.3.3. Wnioski	89
7. Wpływ prawa wtórnego na kształtowanie stosunku zobowiązaniowego	93
7.1. Wzorce umowne	93
7.1.1. Główny przedmiot umowy oraz indywidualne negocjowanie postanowień umownych – omówienie wybranej problematyki	96

7.1.1.1. Główny przedmiot umowy	97
7.1.1.2. Postanowienia umowne negocjowane indywidualnie	102
7.2. Odpowiedzialność sprzedawcy w przypadku wystąpienia niezgodności rzeczy sprzedanej z umową na podstawie dyrektywy 1999/44/WE	105
7.3. Regulacja sprzedaży internetowej	109
7.4. Zmiany w odpowiedzialności sprzedawcy za niezgodność rzeczy z umową sprzedaży na podstawie dyrektywy 2019/771 oraz za niezgodność usługi z umową na podstawie dyrektywy 2019/770	115
7.4.1. Dyrektywa 2019/771	115
7.4.2. Dyrektywa 2019/770	120
7.4.3. Kryteria zgodności z umową a swoboda kształtowania treści umowy	123
7.5. Wpływ prawa wtórnego na sposób spełnienia świadczenia w relacji konsumenckiej	131
8. Obowiązki stron w relacji konsumenckiej po zawarciu umowy a autonomia woli stron	133
8.1. Obsługa posprzedażna	134
8.2. Obowiązek aktualizacji	136
8.3. Obowiązki po wygaśnięciu pierwotnego stosunku zobowiązaniowego	137
9. Prawo unijne a obejście lub nadużycie prawa w relacjach konsumenckich	141
10. Niwelowanie nierówności jako metoda ochrony konsumentów	155
10.1. Nierówność ekonomiczna	155
10.2. Nierówność prawna	155
10.3. Nierówność psychologiczna	156
10.4. Nierówność związana z wiekiem	157
10.5. Nierówność ze względu na płeć	158
10.6. Nierówność związana z poziomem intelektu	158
11. Wnioski z rozdziałów 5–10	161
11.1. Konstrukcja systemu ochrony konsumentów	161
11.2. Zagrożenia dla konsumenta wynikające z uczestnictwa w jednolitym rynku	165
11.3. Instrumenty regulacyjne zapobiegające wystąpieniu zagrożenia dla konsumenta	165
12. Kompetencja prawodawcy europejskiego do stanowienia norm względnie obowiązujących (dyspozytywnych)	177
12.1. Przenikanie prawa publicznego do prawa prywatnego	181

13. Zakończenie	185
13.1. Prawo unijne a autonomia woli stron	185
13.2. Wolność człowieka a system ochrony konsumenta i wspólny rynek ..	189
13.3. Alternatywa dla obecnych regulacji dotyczących systemu ochrony konsumenta oraz prawidłowego funkcjonowania wspólnego rynku ..	191
Wykaz aktów prawnych	197
Akty prawa polskiego, niemieckiego, austriackiego oraz francuskiego	197
Akty prawa unijnego	198
Akty prawa unijnego miękkiego	200
Bibliografia	201
Orzecznictwo	209
Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	209
Opinie Rzeczników Generalnych Unii Europejskiej	210
Orzecznictwo sądów polskich	210
Decyzje organów ochrony konkurencji i konsumentów	210
Wykaz źródeł internetowych	211
Pozostałe	212